
V
B J
D
C.R. BIBLIOTHECA
CRACOVIENSIS
14633
4
P

Zbiór procesów
z 18 wieku

Dziadu

Jakoba Gieysztora

Dziękuje wdzięczny

Z Biblioteki Jak. Kaz. Gieysztora

1. Wilno — Ryx.
2. Wigdorowicz. Wichert.
3. Katmanowicz klaczko — Wigdorowicz.
4. — —
5. — —
6. Biskup Wileńs.
7. Żydy — Wichert.
8. — —
9. Wulfowicz — Radziwiłł.
10. Leybowicz — Menasowicz. Wigdorowicz.
11. Włościanie Star. Wielondskiego — Walewski An.
12. Poniatowscy — Walewski.
13. Szydłowski — Micewicz — Jasiński.
14. — —
15. Hausman — Piltowski —
16. Potocki — Grodno.
17. Brzostowski Xaw — Prodani Mocibrowscy.
18. Stankiewicz — Murzyński — Dederko.
19. Domańscy. Szpinki. Karmelici. Rudomino. Ostrówko
20. Alexandrowicz — Grodno.
21. ~~Ołtokocki — Gnatowski.~~ zob. 14633. III. t. V. Nr. 13.
22. Murzyński — Oryż —
Niemcewicz — Krasnodębski.
23. Tęgoborski —
24. Ozecki — Wilno.
25. — —
26. — —
27. — —
28. — Berez Kartuzi — Niemcewicz —
~~28~~a — —
~~28~~ 29. Stokliczie Star — Minejko.
30. Minejko — Malinowski.
Giepster. — Pilecka.
31. — —
32. — —

33. Sokołowski — Wilno
34. — —
35 — Karmelita — Giedroyć.
36 — Świrski. — Kowno.
37. Puciłowski — Kowno
38. Kurlewiecki — Orzeszko.
39. Dorohingo Fran. — Orzeszko.
40 — Orzeszko
41. Piaseck — Czarnecki. Wołodźkowa. Wołodźkiewicz
42. Odyniec — Zahorska — Rzyngwald Dyszki.
43. Białopiotrowicz — Brzgiłski
44. Korsowicki — Wasilewski.
45 — —
46 Tołoczko — Kamedułi Węgier.
47. Wojnicki — Pieżarski. Tayler
48. Pohl Jgd. — Plater.
49. Przezdziecki — Zastaw.
50. Chrewicz — Przezdziecki — Marcinkiewicz,
51 Marcinkiewicz — Radziwiłł. Chreptowicz
Sapieha.
52 Sapieha — przezdziecko.
53 — — Bobrownicki
54 Matuszewicz — Gerkowski —
55. Klemrele — Matuszewicz — Gerkowski
56. Klemrele.

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL.
CRACOVIENSIS

38.

UWIADOMIENIE

W SPRAWIE

JASNIE WIELMOZNEGO

KURZENIECKIEGO

CHORĄZEGO POWIATU PINSKIEGO

z Jchmość Xiężmy Francifzkanami Konwentu Drohiczyńskiego.

Y

J. W. ORZESZKĄ

PODKOMORZYM POWIATU PINSKIEGO.

Rzeczy Delacyą zaiętéi za Przywileiem Juris Caduci dochodzącym w Prożbach.

O Znikczemnienie Funduszu mimo przepisy Prawa sporządzonego, JJ. Moć XX. Franciszanom Drohiczyńskim od Michała Orzeszki Marszałka Powiatu Pińskiego danego.

O Przysądzenie Gruntów i Jurydyki w Mieście Drohiczynie z Folwarkiem Dombrową wsią Pihasami oraz Summy 10000. Złł: Polskich dotąd za nie legalnym Funduszem przez JXX. Franciszkanów posiadanych, JW. Kurzenieckiemu w stopniu pierszych Dellatorów przychodzącemu.

O odsunienie Przywileiu Juris Caduci podstępnie po mimo wziętą 13. laty pierwey Delacyą przez JPana Ponikwickiego uzyskanego a następnie JW. Podkomorzemu Powiatu Pińskiego. przelanego

O Zasądzenie w końcu Kosztów Prawnych na JXX. Franciszkanach iako też JW. Podkomorzym poosobno Złł: Polskicch 2000.

§§.

Błędy Pierwiastkowego Fnndușzu w Roku 1749. Die 20. Februarii Nastałego, a w tymże Roku Dnia 7. Marca na Roczkach Grodzkich

Grodzkich przyznanego przez Michała Orzeszkę Marszałka Pińskiego na Grunta Place i Juryzdykę w Drohiczynie, tudzież Folwark Dombrowę ze Wsią Pihasami i Summę 10000. Złł: Polskich na Terebuń wniesioną JXX. Franciszkanóm Drohiczyńskim danego, nie legalność onego, nie zachowanie nakoniec formalności Prawem 1635. Roku przepisanych były powodem Leopoldowi Orzeszcze Sędziemu Ziem: Powiatu Pińskiego do przedsięwzięcia Dellacyi Prawem Obywatelom dozwoloney.

Mimo ubarwianie Fundušzu Pierwiastkowego przez Franciszkanów przed Sądem Nayiaśnieyszym rożnemi pozorami, zdrożność tego Fundušzu, ukryć się nie może, kładąc Ony obok Konstytucyi 1635. alienacyi zabraniaiącey.

Konstytucya ta *Titulo* Ordynacya Rzeczy-Pospolitéy, Dóbr Ziemskich Dziedzicznych w słowach, Ea adiecta Cautela aby ten który funduie tacto Pectore in facie zupełnego Sądu Ziemskiego przy rezygnacyi takowey rzekł te słowa Sub fide, honore & Conscientia Deum testor, że taką Fundacyą czynię de nova radice &c. widoczną przepisała formalność czynić się maiących na potym Fundušzów de nova radice.

Zapatrzyć się teraz na tén to tak wielbiony przez Franciszkanów Fundusz gdzie on przyznany czy in facie zupełnego Sądu Ziemskiego, czy po przyznaniu Onego w Grodzie niewolnie uczynionym są inferowane słowa do wyrzeczenia Prawem 1635. Roku nakazane.

Nie przyznanie w Ziemstwie, do legalności tego Fundušzu iest zawadą pierwszą, nie wyrzeczenie słów przez Funduiącego Prawem przepisanych iest błędem drugim— A tego dowodem Vidimus Fundušzu w Roku

1763. 14. Januarij z Akt Grodzkich Pińskich wyięty, w którym po w pisaniu onego Całkiem w Xięgi, w Aryndze początkowey i ostatniey, słów do wyrzeczenia, przeznaczonych, Jngressowanych nie ma.

Tak w Jstocie swoiey Błahy Fundusz JXX. Franciszkanie Prowincyi Litewskiey niby z niechcenia przyimuiąc celem zdradzenia Wiary publiczney złożyli Konwokacyą Generalną, w Konwencie Wiwienieckim dla naradzenia się, czy przyiąć włożone na siebie Fundušzem obligacye, a razem Grunta, Place, Juryzdykę Karczmę Folwark i Wieś—lub ie odrzucić.

Liczne

Liczne te Obiekta korzyść przynoszące ziednały iednomyślność w Naradzaiących się. Przyieli Grunta Wsie i Folwark przyrzekaiąc dopełnić Obligacye, widzieć takową Kongressową uchwałę w Roku.

1750. 22. Januarij nastałą a tegoż Roku w Grodzie Pińskim Aktykowaną,

Ta Kongressowa Uchwała okaże Sądowi podstęp pod Obywatelstwem, podstęp pod Prawem, Ziechała się w Roku 1750. Cała Prowincya niby końcem przyięcia lub odrzucenia dawanego Funduszu, w samey zaś rzeczy dla uskuteczenienia uplantowanych przed nastałym ieszcze Funduszem Proiektów. Bo Fundusz Rokiem pierwey nastały, o podięciu się iuż wszelkich Obligacyi przez Frzncifzkanów poświadcza w słowach; *Że takową zatym Fundacyą moią IXX. Franciszkanie w tym Klasztorku będący iako się dobrowolnie podieli, i Obligowali się, tak corocznie w tożwiecznemi czasy zabrane na się Suffragia, kondycye i obligacye dopełniać powinni.*

Daie się z tąd iawnie widzieć wczesne ubieganie się Franciszkanów o fundusz kiedy się podeymowali wszelkie obligacye wypełniać, byleby tylko Grunta Wsie i Folwark dostali. I z tego to powodu niechciał Fundator wyrzec st w Konstytucyi 1635. że ex puro zelo & sine ullo Conditamine czyni Fundusz.

Znał Sam Fundator wątłe bardzo Funduszowe Franciszkanów Prawo, kiedy one Synom swym meliorować rozkazał Czytać,

1749. 2. Aprila Datowany a w 1750. 4. Maj w Grodzie Pińskim Aktykowany Michała Orzeszki Marszałka Pińskiego Testament a w nim umieszczony wyraz w słowach: *A że w Bogu Przewielebnych IXX. Franciszkanów Funduię w Drohiczynie na Części kupioney od JPana Tomasza Ciechanowicza Podkomorzyca Powiatu Pińskiego gdyby mi za Życia mego nieprzyszło zakończyć i aktualnie wyprowadzić tedy obliguie miłych Synów Felixa, Józefa i Antoniego aby się starali i we wszystkim w Bogu Przewielebnym dopomagali i ten Fundusz utrzymywali.*

Niechciał śmiało sprzeciwiać się pierwszy Fundator Prawom Kraiowym alienacyi zabraniaiącym, a zatym w niczym go nie

poprawił, w Ziemstwie tacto pectore niestanął i słowy Prawa nie zeznał, w końcu w nielegalności uczyniony przez siebie Fundusz odumarł.—A co Oyciec przez poważenie Praw Kraiowych nie dopełnił, to Synowie mniey one szanuiąc. do skutku nayniepo-rząduiey i nayniеprzyzwoiciey przywiedli.

Stosuiąc się bowiem niby do Funduszu przez Oyca uczynionego, do Testamentowey onego dyspozycyi. do zawartey nakoniec między sobą Bracią rodzonemi Komplanacyi, ieden z pozostałych Synów Antoni Orzeszko kryiąc się a facie zupełnego Sądu Ziemskiego, w zakącie potaiemnie przed Magdeburyą Horodecką nie ex Puro zelo suo, lecz ex zelo Dei, nie na mocy Prawa 1635. lecz na mocy Konst. 1717. nigdy o Funduszach novæ Radicis niepiszącey Fundusz przez Oyca swego Frańciszkanom uczyniony zaprzysiągł—Widzieć takowy Korroboracyiny Fundusz w Roku.

1762. 20. 9br. W Magdeburgii Horodeckiey przyznany i zaprzysiężony—

Nabiianie się o Fundusz Frańciszkanów, wykroczenia Fundatora, a tym większe przewinienia Sukcessorów onego, ściągnęło na siebie zaskarżenia Urzędowe, czyli Delacyą Leopolda Orzeszky Sędzie Ziem: Pińskiego, którą widzieć w Roku

1763. 6. Aprila Na Urzędzie tym samym Magdeburgii Horodeckiey gdzie Fundusz Antoniego Orzeszki był zaprzysiężony, w pięć Miesięcy po zaprzysiężeniu onego oświadczoną, którą widzieć i czytać.

A następnie ciągle wiedziony w Ziemstwie Pińskim z XX. Frańciszkanami Drohiczyńskiemi w popieraniu pomienioney Dellacyi Proceder. *Na dowod Czego składaią się Pozwy wyniesione i Dekreta w Ziemstwie Pińskim zapadłe. iako to*

1776. 13. Maia, ieden 1777. 30. Apr: drugi Pozwy do Ziemstwa Pińskiego z instancyi Leopolda Orzeszki po Frańciszkanów Drohickich wyniesione. A następnie Manifest w Grodzie Pińskim z instancyi tegoż Leopolda Orzeszki na Frańciszkanów Drohiczyńskich o utrzymywanie się przy Funduszu nieprawnie uczynionym. Daley 1777. 21. Junii Dekret niestanny z instancyi Leopolda Orzeszki w Ziemstwie Pińskim na Frańciszkanów Drochickich otrzymany.

Zakoń

Zakończył życie pierwszy Delator Leopold Orzeszko Sędzia Ziem: Piński. Syn zatym iego Tomasz Orzeszko Starosta Rudzki kontynuował o Dellacyą rozpoczęty przez Oyca swego Proceder o czym przeświadcza wyniesiony w Roku

1779. 20. April. Z Instancyi Tomasza Orzeszki po Franciszkanów Drochiczyńskich do Ziemstwa Pińskiego Pozew. Czasu prowadzenia tego proceduru JP. Ponikwicki uzyskał Przywiley Juris Caduci na tenże sam Fundusz XX. Franciszkanów Drochickich: za ktorym niepopieraiąc Procederu czyli przekonania Prawnego, przelał ony JW. Podkomorzemu Pińskiemu.

W stopniu którego, i za nowo w Roku 1778. od siebie otrzymanym Przywileiem, gdy zaczoł dochodzić w Sądzie ninieyszym JW. Podkomorzy tey rzeczy, która Delacyą od czasu nastania samego Funduszu została zaiętą. Tomasz Orzeszko Starosta Rudzki po zapadłym pierwszym Delationis w Sądach Zadwornych Copiarum spraw Dekrecie, przez Dokument zrzeczny wlewkowy od siebie wydany, JW. Kurzenieckiego uczynił swey Sukcessyiney Dellacyi Aktorem, który w Roku

1788. 3. Januar: Datowany tegóż Roku i Miesiąca 4. Dnia w Ziemstwie Pińskim przyznany widzieć i czytać

W stopniu więc Leopolda Orzeszki Sędziego Ziem: Pińskiego, pierwszego Dellatora, a następnie w stopniu Syna Jego Tomasza Orzeszki za Dokumentem od niego zrzecznym dopiero złożonym, stawszy się Dellacyi w Roku 1763. rozpoczętey JW. Kurzeniecki Aktorem, idzie do Sądu prosząc swey Dellacyi utwierdzenia, i za nią Gruntów, Placów, Karczmy, Jurydyk, Folwarku Dombrowy i Wsi Pihasow oraz Summy z pod Funduszu nielegalnego wyiętych sobie przysądzenia.

Gdyby zaś Sądowi zdawało się podług Prawa, 1726 Roku de non alienandis bonis piszącegó, połowę JW. Kurzenieckiemu Dellatorowi, a połowę JW. Orzeszcze Podkomorzemu iako uprzywilejowanemu Sądzić. Zastanawiamy uwagę Sądową nad tym, aby to tylko po połowie przysądzał, co Przywileiem Juris Caduci Ponikwickiemu wydanym, a JW. Podkomorzemu przelanym i przez samego JW. Podkom: powtornie uzyskanym zaiętym zostało.

Nieobię-

Nieobięte zaś Przywileiami Funduszu części iako to: Summę 10000 Złł: na Terebuń wniesioną aby samemu JW. Kurzenieckiemu z Procentem od czasu wziętey Dyllacyi Sąd Nayiaśnieyszy zasądził,

Do których prożb stosowne składamy Przypozwy.

